

Presentació del llibre de J. N. Hillgarth, *Ramon Llull i el naixement del lul·lisme* (Barcelona, 23 de febrer de 1999). —El Seminari de Cultura Catalana Medieval i Moderna, que coordinen Lola Badia i Eulàlia Duran a la Univ. de Barcelona d'ençà de 1988, va acollir el 23 de febrer de 1999 una sessió atípica, dedicada a glossar l'aparició de la versió catalana d'un llibre escrit per un dels professors més prestigiosos que en un curs anterior l'havia honorat amb la seva participació. La presentació de *Ramon Llull i el naixement del lul·lisme* de J. N. Hillgarth (PAM, Barcelona, 1998) dintre de l'esmentat Seminari s'explica també perquè el curador de la versió catalana i els seus dos col·laboradors són membres del col·lectiu convocant.

A més de l'autor, a la mesa s'hi comptaven quatre altres oradors: Josep Massot i Muntaner, en qualitat de director de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat; Albert Soler, l'adaptador català del text; Antoni Bonner, com a lul·lista usuari del llibre de Hillgarth, i, finalment, Lola Badia que combinava les mateixes atribucions de Bonner amb la de moderador. Davant d'un públic selecte i força nodrit el responsable editorial i el curador van evocar les vi-

cissituds de les tasques respectives. Massot, per exemple, va recordar que la Clarendon Press d'Oxford, que havia publicat la versió anglesa del nostre llibre el 1971 en col·laboració amb l'Institut Warburg de Londres (*Ramon Lull and Lullism in Fourteenth Century France*), va destruir les còpies no venudes per manca d'espai als magatzems. Les dificultats de trobar subvencions han retardat una colla d'anys la versió catalana, el primer capítol de la qual va aparèixer com a primícia al número 2 de la revista *Randa* el 1976. Soler, Bonner i Badia es van proclamar successivament admiradors del llibre de Hillgarth, que van retratar en termes personals i entusiastes. L'autor va parlar de les persones que l'havien ajudat en la redacció del llibre fa més de trenta anys a dintre i a fora de Mallorca i de Catalunya.

Seria injust cloure aquesta notícia d'un llibre tan notable sense ressenyar-ne, mal que sigui superficialment, el contingut. La primera part (p. 21-163) es presenta com una descripció en dos capítols del fenomen Llull, emmarcat en la política dels seus dies, sobretot pel que fa a les estades de Ramon a París, ja que Hillgarth treballa fonamentalment sobre materials d'origen francès. La segona part (p. 165-364) presenta cinc capítols que investiguen el naixement del lullisme a partir dels testimonis més antics, el primer dels quals és la *Vida coetània*, un relat biogràfic i propagandístic promogut per Llull a París el 1311. El punt central de la producció de textos lullístics és Thomas Le Myésier, canonge i metge d'Arràs que es va fer deixeble del beat i va compilar una obra extraordinària, l'*Electorium*, que ve a ser el primer manual d'introducció a Llull. També li devem les belles miniatures del *Breviculum*, destinat a una reina de França que Hillgarth identifica amb Joana de Borgonya-Artois, esposa de Felip V. *Ramon Llull i el naixement de lullisme* de J. N. Hillgarth ha estat un llibre clau per reconduir la imatge de Ramon Llull cap a la d'un home que toca de peus a terra en la gestió de la seva ambiciosa empresa intel·lectual i apostòlica. [L. B.]